

Tehnologijom se gradi povjerenje: Demokracija počinje na biračkomu mjestu, a zaštititi svaki glas znači zaštititi demokraciju

Kolumna vršitelja dužnosti visokoga predstavnika Louisa J. Crishocka

Slobodni i poštteni izbori temelj su svake demokracije. Građani imaju pravo na izbore na kojima se poštuje njihova politička volja i štiti svaki glas. Osnovno načelo kako svaki glas mora biti prebrojan onako kako je dan ne treba promatrati samo kao izborni cilj kojemu treba težiti. To je osnovna demokratska norma.

Nove tehnologije i zaštitne mjere uvedene su u izborni proces u cilju jačanja povjerenja građana, bolje transparentnosti, unapređenja sigurnosti glasovanja i veće odgovornosti.

Mogućnost pribjegavanja izbornim prijevarama, manipulacijama i nepravilnostima predugo je ugrožavala povjerenje građana u izborni sustav, rezultirajući manjim interesom za izbore i lošijom izlaznošću birača. Kad građani više ne vjeruju da će njihov glas biti zaštićen i točno prebrojan, ugrožena je i sama demokracija. Mjere koje imaju za cilj sprječavanje

izbornih prijevara – uključujući i odgovorno uvođenje novih tehnologija za jačanje integriteta izbornoga procesa – ne predstavljaju luksuz čije se uvođenje može odgoditi za neko idealno vrijeme u dalekoj budućnosti, nego stvarnu potrebu demokratskoga društva.

Neki političari možda će tvrditi da su nove tehnologije osmišljene da definiraju politički ishod – kako bi se odredili pobjednici i gubitnici – ali to nije cilj. One su osmišljene da zaštite integritet izbornoga procesa, kako biste vi, građani i birači Bosne i Hercegovine, slobodno odredili rezultat izbora.

Šira primjena tehnologije povećat će razinu transparentnosti na biračkim mjestima, te ojačati autoritet i odgovornost izbornih institucija, a sve sa ciljem da vi, građani, steknete više povjerenja da će vaš glasački listić na kraju biti ispravno prebrojan.

Političke stranke koje se na izborima natječu da vode ovu zemlju i koje istinski poštuju demokraciju, ne bi trebale imati ništa protiv mjera koje su osmišljene kako bi se zaštitio integritet izbora.

Pozivam sve stranke, njihove čelnike i aktiviste da se fokusiraju na pitanja koja su građanima najvažnija, a to su borba protiv kriminala i korupcije, rješavanje problema nepotizma, smanjenje stope nezaposlenosti, ublažavanje posljedica rasta cijena i unapređenje životnoga standarda. Predizborne kampanje trebaju nuditi kredibilna rješenja za ove izazove i ne trebaju služiti za podizanje političkih tenzija pozivanjem na podjele i korištenjem šovinističkih narativa ili neutemeljene retorike kojom se u negativnom kontekstu govori o izbornim tehnologijama ili izbornom procesu.

Provedba mjera kojima se osigurava integritet izbornoga procesa odgovornost je nadležnih institucija. Profesionalna, transparentna i dosljedna provedba ovih mjera važan je zadatak

koji je povjeren Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine. Međutim, tehnologija ne može zamijeniti jake institucije. Tehnologija je sredstvo koje može pomoći institucijama da ispune svoje obveze prema građanima.

Slobodni i poštteni izbori, kao demokratska norma, ujedno predstavljaju i jedan od ključnih uvjeta na europskomu putu Bosne i Hercegovine. Funkcionalno demokratsko društvo mora imati institucije u koje građani imaju povjerenja, pravila koja se jednako primjenjuju na sve i izborne procedure koje štite integritet svakoga glasa.

Na kraju, ovdje se ne radi o samoj tehnologiji. Radi se o povjerenju.

Nadam se da će vama, biračima Bosne i Hercegovine, ove nove tehnologije pružiti razlog da vjerujete da će, kada izađete na biralište, glasujete i odete s biračkoga mjesta, vaš glas biti poštovan i da neće biti izgubljen ili izmijenjen, da se njim neće manipulirati ili ga zlouporabiti. Ovakva zaštita izbornoga procesa predstavlja temelj demokracije i odgovornosti, te čini osnovu prosperitetnoga demokratskoga društva.

Dragi građani, uoči početka predizborne kampanje za opće izbore, sve vas pozivam da aktivno sudjelujete u ovom procesu. Informirajte se o novim izbornim procedurama koje se uvode. Zainteresirajte se za platforme i programe koje su predložile političke stranke i kandidati za javne funkcije. Na kraju, izaberite i glasujte za one stranke i kandidate koje vi preferirate.

Uvođenjem tehnologije za unapređenje integriteta izbornoga procesa ovi izbori će biti najslobodniji i najpošteniji izbori u Bosni i Hercegovini do sada. No, tehnologije i izborni procesi imaju najsnažniji učinak i najdemokratičniji su onda kad u procesima aktivno sudjeluje što veći broj građana koji su adekvatno informirani. Stoga pozivam sve građane da

razmisle o pitanjima koja su važna, da na temelju informacija
odluče koga izabrati i da glasuju s povjerenjem!